

Kan een massagestoel de menselijke stoelmasseur vervangen?

En zo ja: in welke situaties? De voordelen en beperkingen op een rijtje.

Stoelmasseur contra massagestoel

Peter Passenier

Je koopt er al een voor minder dan € 2000, en ze zijn de laatste jaren ook nog eens veel beter geworden. Massagestoelen lijken ideaal om medewerkers in crisistijd ontspannen te houden. Maar vormen ze een volwaardig alternatief voor de menselijke stoelmasseur?

Twee bijna menselijke handen kneden mijn rug, maar ik heb amper gelegenheid om ervan te genieten. Want ondertussen trilt er iets in mijn enkel, en voel ik stalen vingers diep in mijn kuiten. Bovendien slaat een robotarm

zich om mijn borst en drukt me innig tegen de leuning, alsof hij me lange tijd niet heeft gezien. Al die actie komt van één massagestoel, maar het voelt of ik onder behandeling ben van zes masseurs tegelijkertijd.

Prettig en ontspannend is het zeker. Maar dat kuitknijpen, kan het ook een standje minder stevig? Bart ten Oever, directeur van TotalSeat, schiet in de lach. 'Natuurlijk kan dat. Wij hebben hier in Nederland geen massagecultuur, en daardoor vinden veel mensen het al snel te heftig. Als je in Azië een warehouse binnenloopt,

staan er drie merken van die stoelen naast elkaar. Bovendien heb je daar veel meer professionele massagesalons – ook voor gewone stoelmassage. En wat dacht je van Duitsland? Bedrijven als Opel en Siemens hebben allemaal zo'n stoel staan. Ook daar zijn mensen meer op die massages ingesteld.'

Kostenbesparing

Maar in Nederland ligt het animo lager; Ten Oever heeft nog nauwelijks stoelen aan bedrijven verkocht. Jammer, vindt hij. Ook voor die bedrijven. 'In tijden van recessie zie je dat er veel organisaties afscheid nemen van hun stoelmasseur. En dan vormt zo'n stoel een goed alternatief. Reken maar uit: zo'n masseur kost zo'n € 350 per jaar per medewerker, en met twintig werknemers zit je dan aan een bedrag van € 7000. Het model dat jij net hebt uitprobeerd, kost slechts € 3500, met een jaar garantie. En voor bedrijven kan het nog een stuk goedkoper. Ik heb ook een simpeler versie; daar hoeven werknemers zelfs hun schoenen niet voor uit te trekken. En hij kost maar € 1900.'

Oké, maar voor die € 1900 koop je geen menselijk contact. Hebben werknemers geen behoefte aan een praatje tijdens de massage? 'Mis-

CONTRA-INDICATIES

Volgens Katrien de Graaf is een menselijke masseur niet alleen prettiger, maar ook veiliger. 'Wij kunnen ons aanpassen. Want wij leren iemand op een gegeven moment beter kennen en weten bijvoorbeeld dat we al vrij stevig aan de massage kunnen beginnen. En bij nieuwe cliënten zullen we altijd vragen naar contra-indicaties: slikken ze bloedverdunners, hebben ze net een operatie ondergaan, zijn ze zwanger? Natuurlijk, die waarschuwingen staan ook in de gebruiksaanwijzing van zo'n stoel. Maar wie leest die nu?'

'Dat is inderdaad heel belangrijk', zegt Ten Oever. 'Zwangere vrouwen kun je beter niet in zo'n stoel zetten; die moeten al uitkijken bij de trilplaten van de fitness. En met mensen met een pacemaker, daar zou ik ook geen risico's mee nemen. Maar als je in Nederland een stoel ziet in een openbare ruimte staat er altijd een bordje naast met waarschuwingen. En daar moet ik bij zeggen ... ik vraag me af of alle stoelmasseurs net zo voorzichtig zijn. Veel van hen hebben een gedegen training achter de rug, maar ik zie op internet ook wel eens aanbiedingen waarin je het massagevak kunt leren in één dag. Helaas is stoelmasseur geen beschermd titel.'

schien wel', zegt Ten Oever. 'Maar als ze een tijdje in de stoel liggen, verdwijnt dat snel. Het doel van zo'n stoel is ontspanning, en daarvoor moet je juist niet worden gestoord. Want dan voel je niet meer wat er precies in je lichaam gebeurt.'

Toch wil hij niet beweren dat zijn stoel een menselijke masseur kan vervangen – althans niet in alle

situaties. 'Zo'n apparaat is bedoeld voor ontspanning, niet voor specifieke klachten. Ik heb er wel eens een verkocht aan iemand met lage rugklachten, maar toen hebt ik erbij gezegd dat die klachten niet zouden genezen. Althans niet door de stoel. Wel geloof ik dat de man geholpen wordt zich te ontspannen, en dat hij dan minder onder die klachten lijdt.'

Stoelmasseurs

Ook Katrien de Graaf heeft een genuanceerde kijk op de stoelen. Zij is oprichter van de Nederlandse beroepsvereniging voor stoelmasseurs, maar toch neemt ze tijdens een massagebeurs wel eens in zo'n stoel plaats. 'En dat is absoluut niet onaangenaam', geeft ze toe. 'Die dingen zijn veel beter geworden en ze bieden zeker gezondheidsvoordelen. Maar toch, geef mij maar een echte stoelmasseur.'

De Graaf gelooft dan ook niet dat het massagevak zal worden geautomatiseerd. 'Natuurlijk, stoelmasseurs bij de overheid zitten vaak in een lastige situatie. Want die overheid zal al snel op massagekosten bezuinigen, omdat ze die in crisistijd niet meer kunnen verantwoorden aan de burgers. Maar mijn klanten zijn vooral kleine en middelgrote bedrijven, en ik merk dat werkgevers de opbrengsten veel hoger inschatten dan de kosten. Die kosten komen ook niet hoger uit dan zo'n € 350 per werknemer per jaar. Als je het verzuim daarmee slechts 0,4% naar beneden krijgt, heb je het geld er al uit.'

Lege stoelen?

Dat kan zo zijn, maar een beetje boekhouder volgt toch Ten Oevers redenering. Want met twintig medewerkers kost een stoelmasseur € 7000 per jaar. Dan is de massagestoel – zo een waar je met schoenen in kunt stappen – zo'n € 5000 goedkoper.

In theorie klopt dat, geeft De Graaf toe. 'Maar probleem is vaak dat niemand van die dingen gebruikmaakt. Laatst was ik bij

'Bedrijven als Opel en Siemens hebben allemaal zo'n stoel staan'

een bedrijf waar ze twee stoelen hadden staan, en waar ze toch kozen voor een stoelmasseur. Want ze hadden geconstateerd dat de werknemers dat prettiger vonden.'

Het is een herkenbaar probleem, zegt Ten Oever. 'Je ziet dat ook wanneer bedrijven een abonnement aanbieden op de sportschool. De enigen die daarvan gebruik maken, zijn de mensen die toch al sporten. Ik geef toe: als een werkgever zijn gezondheidsbeleid beperkt tot één instrument, zou ik kiezen voor een menselijke stoelmasseur. Dan heb je het voordeel dat je werknemers zich laten behandelen op afspraak, en als ze eenmaal zo'n afspraak hebben gemaakt, voelen ze zich ook verplicht om te komen opdagen. Vandaar ook het succes van de personal trainers bij fitness.'

Inbedden

Maar massage aanbieden als geïsoleerd instrument, is volgens hem geen verstandige zet. 'Je moet dat aanbod inbedden in een groter vitaliteitsbeleid. Een beleid met voorlichting over bewegen, met gezonde voeding in de kantine en met antirookprogramma's. Pas als dat gezondheidsbeleid algemeen geaccepteerd wordt, als managers het goede voorbeeld geven, zullen mensen zich regelmatig laten masseren. Ook door zo'n stoel.'

